

Handels- och industriministeriets förordning

om övervakning av koldioxidutsläpp och om den rapport som skall utarbetas om utsläppen

Given i Helsingfors den 31 maj 2007

I enlighet med handels- och industriministeriets beslut föreskrivs med stöd av 59 § i lagen av den 30 juli 2004 om utsläppshandel (683/2004):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på övervakning av koldioxidutsläpp och på den rapport som skall ges om utsläpp från en anläggning enligt lagen om utsläppshandel (683/2004).

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *EG:s övervakningsanvisning* Europeiska gemenskapernas kommissions beslut om riktlinjer för övervakning och rapportering av utsläpp av växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG under utsläppshandelsperioden 2008–2012,

2) *verksamhet* den verksamhet som utövas i en anläggning som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel,

3) *aktivitetsdata* den information på basis av vilken anläggningarnas årliga koldioxidutsläpp beräknas och vilken för bränsleanläggningarnas del baseras på produkten av den bränslemängd som förbrukas och dess effektiva värmevärde eller på den energimängd

som förbränns samt för de industriella processernas del på råvarans mängd i processen, produktionsmängden eller på prestationsförmågan hos processen eller dess del,

4) *bränsle-/materialmängd* en specifik typ av bränsle eller råmaterial eller produkt som ger upphov till koldioxidutsläpp till följd av förbrukning eller produktion och på basis av vilken utsläppen beräknas,

5) *övervakningsmetod* den metod som används vid fastställandet av utsläpp, inklusive val av nivå och val mellan beräkning och mätning som metod för utsläppsövervakning,

6) *nivå* särskild metod som används för att fastställa aktivitetsdata, utsläppsfaktorer och oxidationsfaktorer eller omvandlingsfaktorer med den grad av noggrannhet som fastställs i EG:s övervakningsanvisning,

7) *totala utsläpp* de sammanlagda utsläpp av koldioxid från en anläggning som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel, vilka dock inte innehåller utsläpp av koldioxidneutrala ämnen,

8) *koldioxidneutrala ämnen* icke-fossilt och biologiskt nedbrytbart organiskt material som härrör från växter, djur eller mikroorganismer,

9) *blandbränsle* bränsle som är en blandning ett av fossilt bränsle och ett koldioxidneutralt ämne,

10) *värmevärde* ett bränsles effektiva värmevärde i fukthalten vid exploatering,

11) *utsläppsfaktor* den koldioxidmängd som uppkommer när kol i en viss bränsle-

mängd, energimängd eller råvarumängd oxideras eller när en viss råvarumängd används eller produktmängd produceras,

12) *oxidationsfaktor* det tal som uttrycker vilken del av kolet i ett bränsle som oxideras till koldioxid i den förbränningsprocess som granskas,

13) *omvandlingsfaktor* det tal som uttrycker vilken del av kolet i en råvara som inmatas i en kemisk process som oxideras till koldioxid,

14) *överförd koldioxid* koldioxid som härstammar från kol eller kolförening som på det sätt och i det syfte som avses i EG:s övervakningsanvisning överförs till en produkt eller annan anläggning från en anläggning som är föremål för övervakning,

15) *utsläppsrapport* den rapport som verksamhetsutövaren skall ge utsläppshandelsmyndigheten om anläggningens koldioxidutsläpp under varje kalenderår.

3 §

Principer som gäller utsläppsövervakningen och utsläppsrapporten

Övervakningen av koldioxidutsläpp från de anläggningar som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel skall genomföras och den utsläppsrapport som skall ges om dessa utsläpp skall utarbetas så att

1) övervakningen av en anläggnings utsläpp och den rapport som skall lämnas om utsläppen omfattar alla koldioxidutsläpp som hör till tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel (*fullständighetsprincipen*),

2) övervakningen och rapporteringen av utsläpp samt de rapporterade uppgifterna om utsläpp under olika år är jämförbara sinsemellan, dock så att en ändring av övervakningsmetoden är möjlig med utsläppshandelsmyndighetens tillstånd, om noggrannheten hos de rapporterade uppgifterna förbättras (*samstämmighetsprincipen*),

3) de antaganden som gjorts och de källhänvisningar, aktivitetsdata, utsläppsfaktorer, oxidationsfaktorer och omvandlingsfaktorer samt eventuella andra uppgifter och metoder som har använts vid fastställandet av utsläpp har utretts, sammanställts, analyserats, rap-

porterats och lagrats på ett sätt som gör det möjligt för kontrollören och utsläppshandelsmyndigheten att i efterhand reda ut hur tillförlitlig utsläppsinformation och metoden för fastställandet av den är (*principen om öppenhet och transparens*),

4) syftet med utsläppsövervakningen och den rapport som skall lämnas om utsläppen är att uppnå högsta möjliga noggrannhet vid bedömning av utsläppen genom att man vid produktionen av utsläppsinformation tillämpar de högsta möjliga nivåer som är tekniskt möjliga utan att detta leder till orimligt stora kostnader (*kostnadseffektivitetsprincipen*),

5) den rapport som skall ges om utsläppen beskriver anläggningens utsläpp sanningsenligt och tillförlitligt så att systematiska under- eller överskattningar av utsläppen har undvikits samt osäkerhetsfaktorerna har minimerats; i utsläppsrapporten och i uppgifterna i den får inga väsentliga brister, fel eller fel-tolkningar förekomma (*principen om riktighet*),

6) verksamhetsutövaren skall i sin övervakning av utsläppen eftersträva att kontinuerligt upprätthålla och förbättra kvaliteten på och noggrannheten hos utsläppsinformationen (*principen om kontinuerlig förbättring av prestanda*).

4 §

Tillämpning av EG:s övervakningsanvisning

På valet av metod för övervakning av en anläggnings koldioxidutsläpp, genomförandet av övervakningen och fastställandet av utsläppen tillämpas EG:s övervakningsanvisning, om inte något annat bestäms i denna förordning.

5 §

Övervakning och anmälan av överförd koldioxid

En koldioxidmängd som härstammar från ett fossilt bränsle eller råmaterial och som har överförs från en verksamhetsutövare till en annan får med tillstånd av utsläppshandelsmyndigheten dras av från koldioxidutsläppen från den anläggning där den ur-

sprungligen uppstod förutsatt att motsvarande avdrag görs även i den nationella inventeringen av koldioxidutsläpp.

En överförd koldioxidmängd övervakas av och de utsläpp den förorsakar meddelas i utsläppsrapporten av verksamhetsutövaren för den anläggning från vilken den överförda koldioxidmängden härstammar.

I enlighet med principerna för nationell inventering kan utsläppshandelsmyndigheten vid behov fastställa en överföringsfaktor vilken uttrycker andelen överförd koldioxid som får dras av i anläggningens utsläppsrapport.

2 kap.

Undantag beträffande övervakningen av utsläpp och ändring av övervakningsmetod

6 §

Beaktande av orimliga kostnader och teknisk omöjlighet

För att orimliga kostnader eller teknisk omöjlighet skall kunna undvikas kan utsläppshandelsmyndigheten tillåta

1) tillämpning av nivåer som är lägre än de som förutsätts i EG:s övervakningsanvisning eller

2) anlåtande av icke-ackrediterade laboratorier.

7 §

Definition av orimliga kostnader

Kostnader för en åtgärd som syftar till att öka noggrannheten i utsläppsövervakningen kan betraktas som orimliga om kostnaderna är större än den ekonomiska nytta som fås i form av större noggrannhet.

Den ekonomiska nyttan av en åtgärd som syftar till att öka noggrannheten i utsläppsövervakningen kan beräknas genom att den förbättring av noggrannheten som uppnås genom åtgärden (ton CO₂) multipliceras med priset på utsläppsrätten 18,5 €/ton.

Om den kvantitativa förbättringen av noggrannheten i fastställandet av utsläppen inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt utgående från de uppgifter som erhållits eller om det är fråga om en förbättring av kvaliteten hos uppgifterna, tillämpas som ett gränsvärde för orimliga kostnader i fråga om en anläggning med utsläppsrätter för perioden 2005—2007 den kostnad som fås när 1 procent av mängden utsläppsrätter för anläggningen i fråga 2006 multipliceras med priset på utsläppsrätter enligt 2 mom. I fråga om en anläggning som beviljats utsläppsrätter för första gången 2006 eller därefter används som ett gränsvärde för orimliga kostnader mängden utsläppsrätter för 2006 för en anläggning med motsvarande utsläppsrätter som varit verksam under hela utsläppshandelsperioden 2005—2007

Utsläppshandelsmyndigheten kan av verksamhetsutövaren begära ytterligare upplysningar som är nödvändiga för en bedömning av eventuella orimliga kostnader.

8 §

Anläggningens egen övervakningsmetod

Om tillämpning av även den lägsta nivån i EG:s övervakningsanvisning på en bränsle-/materialmängd eller bränsle-/materialmängder av en viss typ är en teknisk omöjlighet eller om tillämpning av en sådan nivå medför orimliga kostnader kan utsläppshandelsmyndigheten godkänna att verksamhetsutövaren använder sin egen övervakningsmetod på de villkor som anges i avsnitt 5.3 i bilaga I till EG:s övervakningsanvisning.

9 §

Anläggningar med låga utsläpp

Utsläppshandelsmyndigheten kan bevilja undantag enligt avsnitt 16 i bilaga I till EG:s övervakningsanvisning från övervakningen av utsläpp från anläggningar vars genomsnittliga antal utsläppsrätter under utsläppshandelsperioden 2008—20012 understiger 25 000 ton koldioxid per år.

10 §

Andra avvikelser i fråga om metoderna för utsläppsövervakning

Utsläppshandelsmyndigheten kan även i andra fall än de som anges i 8 och 9 § på förslag av verksamhetsutövaren och av grundad anledning godkänna en övervakningsmetod eller ett förfarande som avviker från övervakningsmetoden enligt EG:s övervakningsanvisning. Verksamhetsutövaren skall härvid visa att den metod eller det förfarande som denne föreslår till sin noggrannhet motsvarar den noggrannhet som har krävts för anläggningen till de delar som avviker från EG:s övervakningsanvisning.

11 §

Användning av energibalansmetoden vid fastställande av aktivitetsdata för ett bränsle

Aktivitetsdata för det bränsle som används i anläggningen kan fastställas också genom energibalansmetoden förutsatt att anläggningen förfogar över en metod enligt SFS-EN 12952-15 eller en motsvarande metod för beräkning av energibalansen och att den noggrannhet i fastställandet av aktivitetsdata som uppnås genom metoden motsvarar den noggrannhet som enligt EG:s övervakningsanvisning krävs för fastställande av aktivitetsdata för anläggningen i fråga.

Av en anläggning som använder sig av energibalansmetoden förutsätts att anläggningen i sin övervakningsplan presenterar en detaljerad beskrivning av den använda energibalansmetoden, balansgränserna, en analys av osäkerheten hos fastställandet av de storheter som ingår i metoden och samverkan av dessa på osäkerheten hos fastställandet av aktivitetsdata samt dessutom en utomstående experts bedömning av huruvida den metod som används uppfyller kraven enligt 1 mom. Analysen och expertbedömningen skall presenteras pannvis.

En anläggning som använder sig av energibalansmetoden vid beräkningen av utsläpp förutsätts dessutom ha ett sådant automatiskt system för insamling och dokumentering av

mätresultat som behövs för beräkning av energibalansen.

Om en utomstående experts bedömning av energibalansmetoden enligt 2 mom. saknas vid ansökan om utsläppsrätter skall verksamhetsutövaren i övervakningsplanen ange en tidsfrist inom vilken bedömningen kommer att göras.

Vid fastställande av en anläggnings aktivitetsdata för ett annat än sådant bränsle på vilket energibalansmetoden tillämpas, används en metod som baserar sig på bränsleflödet och det effektiva värmevärdet med minst de osäkerhetsnivåer som enligt EG:s övervakningsanvisning krävs för bränsleflöden i fråga.

12 §

Användning av energibalansmetoden vid fastställande av mängden energi som genererats från kolneutrala bränslen

Om energibalansmetoden används vid fastställande av mängden energi som genererats från kolneutrala bränslen, tillämpas bestämmelserna i 11 § med undantag av den detaljerade beskrivning av energibalansmetoden, den analys av osäkerheten hos fastställandet av storheterna samt den bedömning av en utomstående expert av den använda metoden och dess noggrannhet som anges i 2 och 4 mom.

13 §

Ändring av övervakningsmetod

Om brister eller fel upptäcks i godkända övervakningsmetoder skall verksamhetsutövaren omedelbart underrätta utsläppshandelsmyndigheten om dessa samt föreslå att metoderna kompletteras eller ändras så att bristerna och felen blir korrigerade.

Verksamhetsutövaren skall föreslå utsläppshandelsmyndigheten ändring av övervakningsmetoden, om en uppgift som behövs för beräkningen av utsläpp kan fås mera exakt än vad som har fastställts i gällande övervakningsplan.

3 kap.

Fastställandet av utsläppsfaktorer, värmevärden, oxidationsfaktorer, uppgifter om kolinnehåll och sammansättning samt andelen biomassa i blandbränsle

14 §

Laboratorier för fastställande av utsläppsfaktorer, värmevärden, oxidationsfaktorer, uppgifter om kolinnehåll och sammansättning samt andelen biomassa i blandbränsle

Fastställandet av de anläggningsspecifika utsläppsfaktorerna, värmevärdena, oxidationsfaktorerna, uppgifterna om kolinnehåll och sammansättning samt andelen koldioxidneutrala ämnen i ett blandbränsle skall ske i verksamhetsutövarens eget laboratorium eller i ett utomstående laboratorium som erhållit ackreditering enligt standarden SFS-EN ISO/IEC 17025 i fråga om metoder för fastställande av ovan nämnda storheter eller vilka genom referensmätningar utförda på ett laboratorium som erhållit ackreditering enligt nämnda standard visar att det uppfyller kraven beträffande noggrannhet i fråga om den metod som används för fastställande av storheterna i fråga.

Akreditering krävs dock inte av en anläggnings laboratorium som endast fastställer fukthalten i bränslet. Av ett sådant laboratorium krävs att det använder en standardiserad metod för fastställande av fukthalten i bränslet i fråga eller, om en sådan metod saknas, den bäst kända metoden samt genomför regelbunden kalibrering av utrustningen.

15 §

Uppgifter om mätidon och kalibreringen av dem

Verksamhetsutövaren skall i en övervakningsplan för anläggningen för utsläppshandelsmyndigheten presentera

1) en förteckning över de mätidon som används i anläggningens utsläppsövervakning för mätning av mängden av och kvaliteten på bränslen eller material samt eventuell annan mätutrustning som anläggningen använder vid övervakningen av utsläpp,

2) typer och beteckningar för ovan nämnda mätidon samt det osäkerhetsintervall för mätidon som tillverkaren har angett,

3) en kalibreringsplan som anger tidpunkten för senaste kalibrering av mätidon samt planerade kalibreringsintervall under utsläppshandelsperioden 2008—2012.

16 §

Fastställandet av utsläppsfaktorer, uppgifter om kolinnehåll och sammansättning

För en bränsle-/materialmängd för vilken verksamhetsutövaren enligt EG:s övervakningsanvisning åläggs att fastställa en utsläppsfaktor, ett kolinnehåll eller en sammansättning, som är specifik för verksamheten i fråga eller bränsle-/materialmängd vars sammansättning kan variera under utsläppshandelsperioden, skall nämnda uppgifter fastställas med hjälp av en standardiserad metod i enlighet med 14 § genom tillämpning av den nivå som enligt EG:s övervakningsanvisning förutsätts av anläggningen i fråga, förutsatt att detta inte är tekniskt omöjligt eller leder till orimliga kostnader.

Verksamhetsutövaren kan för fastställande av utsläpp från bränsle-/materialmängden enligt 1 mom. dessutom använda de utsläppsfaktorer, uppgifter om kolinnehåll eller sammansättning som bränsleleverantören har fastställt om dessa har fastställts i enlighet med bestämmelserna i 14 §.

För en bränsle-/materialmängd för vilken verksamhetsutövaren enligt EG:s övervakningsanvisning får använda en landspecifik utsläppsfaktor, uppgift om kolinnehåll eller sammansättning eller bränsle-/materialmängd för vilken det är tekniskt omöjligt eller orimligt kostsamt att fastställa nämnda uppgifter enligt de nivåer som anges i EG:s övervakningsanvisning, används i Finland de utsläppsfaktorer och uppgifter om kolinnehåll eller sammansättning som Statistikcentralen publicerar.

Om Statistikcentralens uppgifter om utsläppsfaktor, kolinnehåll eller sammansättning inte finns, får det sätt att fastställa dessa användas som verksamhetsutövaren föreslagit, förutsatt att utsläppshandelsmyndigheten

har godkänt det föreslagna sättet att fastställa uppgifterna i fråga.

Verksamhetsutövaren skall säkerställa att de utsläppsfaktorer som används vid beräkningen av utsläpp motsvarar de effektiva värmevärdena hos de bränslen som används vid övervakningen av anläggningens utsläpp.

17 §

Fastställandet av effektiva värmevärden

I en anläggning där verksamhetsutövaren på basis av EG:s övervakningsanvisning åläggs att fastställa verksamhets- eller partispécifika värmevärden för bränslen skall dessa fastställas med hjälp av en standardiserad metod enligt bestämmelserna i 14 § genom tillämpning av den nivå som enligt EG:s övervakningsanvisning förutsätts av anläggningen i fråga.

Med tillstånd av utsläppshandelsmyndigheten får de värmevärden som ligger till grund för betalning vid bränslehandeln också användas som värmevärden, förutsatt att de har fastställts enligt bestämmelserna i 14 § genom tillämpning av den nivå för fastställande av effektivt värmevärde som enligt EG:s övervakningsanvisning förutsätts av anläggningen samt av en standardiserad metod för fastställande av värmevärde.

För ett bränsle för vilket värmevärde eller utsläppsfaktor inte behöver fastställas verksamhets- eller partispécifikt kan de värmevärden som Statistikcentralen publicerar användas.

18 §

Fastställandet av oxidations- och omvandlingsfaktorer

En oxidationsfaktor skall användas, om andelen icke-oxiderat bränsle inte beaktas i utsläppsfaktorn eller i någon annan uppgift som används för fastställande av utsläppen.

Som nationella oxidationsfaktorer används 0,990 som oxidationsfaktor för fasta bränslen och faktorn 0,995 för övriga bränslen.

Har aktivitetsdata eller utsläppsfaktorn för anläggningen fastställts på ett sätt som beaktar andelen obrunnet bränsle, skall talet 1,00 användas som oxidationsfaktor.

Som omvandlingsfaktor vid kemiska processer i Finland används talet 1,00.

Utsläppshandelsmyndigheten kan på framställning av verksamhetsutövaren också godkänna användningen av en annan oxidations- eller omvandlingsfaktor, förutsatt att den beskriver resultatet av oxidations- eller omvandlingsprocessen mera noggrant och har fastställts på ett sätt som förutsätts i EG:s övervakningsanvisning.

4 kap.

Utsläppsrapporten och förvaringen av uppgifter

19 §

Utsläppsrapporten

Utsläppsrapporten skall lämnas på en blankett som har fastställts av utsläppshandelsmyndigheten. Av rapporten skall framgå:

1) anläggningens namn, förlägningsplats, kontaktuppgifter och numret på anläggningens utsläppstillstånd,

2) adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress i fråga om den kontaktperson som svarar för utsläppsövervakningen,

3) till vilka underpunkter i 2 § 1 mom. i lagen om utsläppshandel anläggningens verksamhet hör,

4) det sätt att fastställa utsläppen som har använts i anläggningen (beräknings- eller mätningbaserad metod),

5) anläggningens totala utsläpp som omfattas av lagen om utsläppshandel,

6) ifall utsläppen har fastställts genom beräkning, skall vid denna beräkning användas aktivitetsdata, utsläppsfaktorer, värmevärden, oxidationsfaktorer eller en uppgift om att oxidationsfaktorerna ingår i utsläppsfaktorerna, och omvandlingsfaktorer samt de antaganden som gjorts och de nivåer som tillämpats vid fastställandet av dessa anges; har massbalansmetoden eller energibalansmetoden använts som grund för beräkningen eller en del av den, skall alla uppgifter som använts vid denna beräkning anges,

7) ifall utsläppen eller en del av dem har fastställts genom mätning, utsläppsinformation enligt 5 punkten, graden av osäkerhet hos mätmetoderna (nivåerna) samt en godtagbar bekräftad beräkning av utsläppen,

8) de ändringar som har gjorts i anläggningen under rapporteringsperioden och som har kunnat påverka utsläppen,

9) kvaliteten på och energimängderna i de koldioxidneutrala bränslen som använts i anläggningen,

10) mängden koldioxid som överförts från anläggningen, den anläggning som mottagit koldioxiden och benämningen på det bränsle eller material från vilket koldioxiden härstammar samt benämningen på det bränsle eller material till vilket koldioxiden bundit sig.

I utsläppsrapporten klassificeras bränslena enligt Statistikcentralens klassificering av bränslen.

20 §

Registrering, meddelande och arkivering av utsläppsuppgifter

Verksamhetsutövaren skall sörja för att de övervakningsuppgifter om anläggningen som lämnats vid utsläppsövervakningen och i ut-

släppsrapporten, de antaganden som gjorts som bakgrund till dem, fastställda aktivitetsdata, använda utsläpps-, oxidations- och omvandlingsfaktorer och de mätningar och beräkningar som gjorts som bakgrund till dem har registrerats och meddelats på ett sätt som möjliggör för kontrollören att förvissa sig om tillförlitligheten och noggrannheten hos övervakningssystemet och de utsläppsuppgifter som erhållits som resultat av det.

De uppgifter som anges ovan skall bevaras i 10 år räknat från det år då rapporten om dem har lämnats in.

21 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 11 juni 2007.

Genom denna förordning upphävs handels- och industriministeriets förordning om övervakning av koldioxidutsläpp och om den rapport som skall utarbetas över utsläppen (741/2004). Den förordning som upphävs tillämpas dock i stället för denna förordning på övervakningen av koldioxidutsläppen under utsläppshandelsperioden 2005—2007 och på den rapport som skall ges om utsläppen.

Helsingfors den 31 maj 2007

Handels- och industriminister *Mauri Pekkarinen*

Konsultativ tjänsteman Seppo Oikarinen